

Lời chú thích của tác giả :

Như mọi lần, tác giả trân trọng nhắc lại với bạn đọc thân mến rằng, mặc dầu đưa vào thực tế địa lý và thời sự, những nhân vật và tình tiết mà cuốn tiểu thuyết này chứa đựng, chỉ là sản phẩm của tưởng tượng. Bởi vậy, nếu trong muôn một, có sự gần gũi, hoặc trùng hợp nào với sự việc xảy ra ngoài đời, đó chỉ là ngẫu nhiên, ngoài ý muốn và trách nhiệm của tác giả.

NGƯỜI THÚ TÁM

1

Xác chết ngoài khơi

DÈM ba mươi, tối một cách lạ lùng. Nền trời đen kịt, không một vì sao, như được quét bằng mực tàu. Bãi biển Vũng Tàu nằm co quắp trong bóng đêm mù mịt và thầm lặng, tiếng gió vi vu từ đại dương thổi lại, và tiếng sóng vỗ rì rầm bỗng nhiên tắc nghẹn. Lũ chim kêu kêu, làm tò trên sườn núi vội vàng tĩnh dậy, rú lên một tiếng ai oán. Rồi nhìn ra khơi như đoán được việc sắp xảy ra.

Ngoài khơi, mặt biển đặc xịt và phẳng lặng như dầu nhớt. Đột ngột một âm thanh kỳ dị nồi lên, lan rộng trên vùng nước mênh mang, khiến người ta

có cảm tưởng là hàng triệu giây đàn vĩ cầm bị đứt cùng một lúc. Rồi mặt biển chuyền động mạnh mẽ. Sóng dâng cao ngất, khác nào đoàn quái vật không lồ thời tiền sử, den sì lồng lá, đuổi nhau chạy về bờ biển, rít lên tiếng kêu the thé.

Gió lạnh từ bốn phía thổi tốc vào khoang thuyền. Có lẽ đó là con thuyền độc nhất lênh đênh ngoài khơi trước cơn bão lớn sắp tới. Điều thuốc mới châm xong, chưa kịp kéo hơi thứ nhất đã bị thán gió giật phảng khỏi cặp môi dày và hàm răng khấp khèn của lão Thọ, xoáy một vòng rồi bay lên không.

Lão chủ thuyền định buông ra tiếng rủa tục tưởn, theo thói quen, nhưng miệng lão bỗng咪 lại. Lão chợt nhớ ra Trần Độ. Phía sau, cái sờ mì trắng của Trần Độ in mờ mờ trong đêm tối. Lão Thọ chùm bàn tay làm ống loa quanh tai, ghe mặt sát vào miệng Trần Độ mới nghe được lõm bõm qua tiếng gió hỗn loạn.

— Đến nơi chưa « đồng chí » ?

Danh từ « đồng chí » làm lão Thọ bức minh. Trần Độ vẫn có lối xưng hô thân mật như vậy. Nhiều lần, hắn đã lở miệng, và lão Thọ phải veo mạnh vào lưng hắn cho khỏi quên. Nếu đang ở trên bờ, lão Thọ đã hích cùi tay thật mạnh vào ngực Trần Độ hoặc tát cho hắn một cái nén thận. Đành rằng Trần Độ nói dừa, đêm nay lão Thọ không còn đủ bình tĩnh để thường thức sự pha trò ngờ ngần và nhạt nhẽo ấy.

Một niềm lo sợ vô biên xâm lấn tâm hồn lão Thọ. Lão thét to với hy vọng át được tiếng biển gầm:

— Còn lâu mới đến. Già mà nòng ruột thế ?

Trần Độ im lặng không đáp. Hắn lặng lẽ nhìn lão Thọ. Trời tối, hắn chẳng thấy gì hết, ngoại trừ cặp mắt sáng quắc, tóe điện, của người bạn đồng hành. Bất giác, Trần Độ rùng mình.

Một ngọn sóng phũ phàng xô lạng con thuyền. Lão Thọ nghiến răng nắm chặt bánh lái, mắt mở rộng, chân xoạc ra, như muốn thách đố gió bão. Trần Độ khom lưng, chui vào ca-bin. Có lẽ hắn tim rượu mạnh. Cứ 5,10 phút, hắn lại tu một ngụm mạc-ten. Hắn uống rượu vì sợ, không phải vì nghiện. Sự cái gì, hắn không biết.

Lão Thọ nhếch mép cười bí mật khi thấy Trần Độ bò vào khoang lầm nữa. Hồi còn trẻ, lão gan dạ hơn hắn nhiều. Lão đã sống một phần đời trên biển rộng. Sóng gầm, gió thét, giông tố dữ dằn là bạn hàng ngày của lão. Bàn chau lão đã lê khắp hải cảng lớn trên thế giới. Hàng chục lần, lão bệnh bồng trên biển giữa trận phong ba. Tuy nhiên, phong ba như đêm nay hoặc hơn nữa cũng không làm rung được cánh tay thuyền trưởng lành nghề. Lão Thọ lo sợ, chẳng phải vì biển động, mà vì một nguyên nhân thầm kín khác.

Trời rét như cắt ruột mà lão Thọ chỉ phong phanh tấm áo mỏng. Vũng Tàu là thiên đường của gió mát và nắng ấm, ít khi hàn thử biều xuống dưới 25 độ, thế mà trước khi xô thuyền máy ra khỏi bãi, lão Thọ nhận thấy mực thủy ngân màu đỏ nằm lim ở con số 18. Trên biển rộng mênh mang, thời tiết còn lạnh hơn. Lão Thọ có cảm giác những đêm rét ngọt ở miền Bắc cũng lạnh đến như đêm nay ở Vũng Tàu là cùng.

Dường như mặc áo mỏng còn nóng, lão Thọ còn mở tung trước ngọn gió phồn phật. Nếu có ánh đèn, người ta sẽ phải trầm trồ khen ngợi thân hình cân đối, cường tráng và tròn bóng như đồng hun của lão. Đối với người Việt, lão thuộc vào loại cao. Thoạt mới gặp, và nhất là gọi tên lão Thọ, nhiều người tưởng lão đã luống tuổi, thật ra lão chưa quá 45. Có lẽ lão già trước tuổi vì sống lâu năm trong nghề nguy hiểm, luôn luôn thách đố với cái chết.

Từ lâu, lão Thọ sống độc thân trong căn nhà gỗ xiêu vẹo gần chợ Vũng Tàu. Lão không bè bạn với ai, cũng không la cà tại quán rượu. Mỗi khi buồn, lão phóng thuyền ra biển, nằm ngửa trên sàn, mặc cho giòng nước cuốn trôi để nhớ lại kỷ niệm rộn rập của thời niên thiếu, xông pha hòn tên mũi đạn.

Thẻ kiêm tra ghi tên lão là Trần văn Thọ, dân chài, mới biết đọc, biết viết. Nhìn hàm răng khấp khèn và cặp môi dày, người ta có thể tin là lão dốt đặc. Nhưng luồng mắt sáng quắc, thỉnh thoảng liếc ngang như dao, và những cử chỉ từ tốn thượng lưu, lão Thọ khó thể là người mù chữ.

Thật vậy, không những lão Thọ biết đọc, biết viết trôi chảy như mọi người, lại còn biết nhiều điều mà mọi người chưa biết. Chẳng hạn biết máy thu thanh, nghe mã tự tách, tè, tách tè của dài ngoại quốc, và lúi húi ghi chép vào giấy. Chẳng hạn biết uống rượu vermouth của Ý, với nước soda và vắt vào một giọt chanh. Chẳng hạn biết ném con dao cách năm thước cắt đôi cái nút bắc, hoặc giết một địch thủ nặng 80 cân không dùng súng và không cho kêu lên một tiếng.

Ξ ÁN ĐIỆP SIÊU HÌNH

Gần nhà lão có một biệt thự lớn, chủ nhân là cặp vợ chồng sang trọng ở Sài Gòn, mỗi tuần ra chơi một ngày. Thường thường, lão sang nhà, rửa xe và tắm chó cho ông chủ để lấy tiền tiêu. Lão cởi trần, bắp thịt nồi lên cuồn cuộn, vai bánh ra, bụng thót lại, không khác lực sĩ thể vận. Bà chủ — một thiếu phụ trẻ măng — thích nếp sống lanh mạn, tat qua mặt lão, nức nở :

— Trời, thân hình anh đẹp ghê !

Lão cười trừ, không đáp. Thiếu phụ lại hỏi :

— Anh biết Voi không ?

Lão lắc đầu. Bà chủ mỉm cười :

— Uống quá. Tôi sẽ cho anh mượn cuốn Trống Mái của Khai Hưng.

Lão lại lắc đầu :

— Thưa bà, tôi không biết đọc truyện.

Lão không lạ gì nhân vật Voi trong tiểu thuyết bất hủ của nhà văn tiền chiến Khai Hưng. Voi cũng làm nghề chài lưới như lão. Voi cũng có thân hình cân đối như lão. Voi cũng mù chữ như lão. Cho nên bà chủ da tinh mè lão. Tuy nhiên, lão không dám nhìn cái áo tắm bikini hai mảnh nhỏ xíu của bà chủ. Lão phải ngoảnh đi, mỗi lần bà chủ tới gần, cuộn xuống, cốt cho lão có điều kiện chiêm ngưỡng. Lão không dàn đòn như Voi trong tiểu thuyết. Thời hoa niên, lão đã nếm đủ hương vị đàn bà. Lão có mặt khắp trà đình, trú quán, hưởng thụ mọi thú thần tiên.

Trong cơn ghen tuông, lão Thọ phạm tội giết người. Bị dày dì Côn đảo, lão kết bè trốn về, và tư dãy mai danh, ẩn tích, làm việc cho do thám R.U. Nói theo ngữ vựng, chuyên môn, lão là giám

đốc trú sứ R.U.(1) ở vùng Cấp. Đêm nay, lão được lệnh thi hành một công tác quan trọng.

Tuy giờ thôi và sóng vỗ ồn ào, lão Thợ vẫn nghe Trần Độ câu hỏi :

— Đi đã hai tiếng đồng hồ rồi mà chẳng thấy gì hết. Đồng chí định lái thuyền đi đầu, hãy cho tôi biết. Nếu không...

Lão Thợ quát lớn :

— Câm miệng đi. Chỉ mươi phút nữa thôi.

Trần Độ lại hỏi :

— Nhưng ra đây làm gì mới được chứ ?

Tia mắt của lão Thợ tuôn ra như lửa trong đêm khuya mù mịt :

— Hừ, tôi đã bảo anh câm miệng... Anh chỉ có bốn phận vâng lệnh tôi, thế thôi. Lát nữa, về Bãi Sau anh được trả công, như đã hứa. Năm ngàn đồng... Năm ngàn đồng bạc đâu phải ít !

Trần Độ có cảm giác như bị một mãnh lực dị kỳ khóa miệng. Phải, lão Thợ hứa thường hắn năm ngàn đồng. Hắn được lão Thợ kết nạp cách đây sáu tháng. Từ bấy đến nay, hắn theo lão Thợ ra khơi cả thảy ba lần, và mỗi lần chỉ được trả công một ngàn bạc. Dĩ nhiên trong những chuyến trước công việc dễ dàng hơn — hắn chỉ cần phụ một tay với lão Thợ cho thuyền ra khơi, rồi tiếp xúc một chiếc tàu đánh cá chờ sẵn — chứ không lao đầu vào giống tó như đêm nay, song nếu được trả công năm ngàn cũng vẫn quá nhiều.

(1) Giám đốc trú sứ, hoặc giám đốc công sứ, tiếng Pháp là Directeur - résident là một nhân viên gián điệp đứng đầu ở chức một vùng, một thị trấn.

Một lăn chớp xẹt ngoéo ngoéo trong đêm tối dày đặc. Trần Độ rùng mình, tưởng như lưỡi dao lạnh lạnh di sát cổ. Thái độ khó hiểu của lão Thợ đêm nay làm hắn chột dạ. Lão biết rồi chăng ?

Trần Độ ngồi bệt xuống sàn thuyền, hai hàm răng đánh vào nhau cầm cặt. Mặc dầu tiếng gió mỗi lúc một gắt gỏng, hắn vẫn nghe được âm thanh đều đặn và ròn tan của cái động cơ chạy bằng ét-xăng gắn ở mũi thuyền. Loại động cơ Evinrude 200 mã lực này có thể biến con thuyền của lão Thợ thành chiếc lá lướt nhẹ trên sóng dữ.

Trừ phi là đứa trẻ ngờ nghênh Trần Độ mới không biết sức mạnh của động cơ 200 mã lực. Vì đó là động cơ tối tân nhất và mạnh nhất ở Cấp. Lão Thợ đã cần thận dập vỏ sắt méo mó và sơn đen loang lổ, song Trần Độ đã nhận ra. Mặc dầu lão Thợ kín miệng, Trần Độ cũng khám phá ra bí mật.

Con thuyền lái vòng sang trái, động cơ rú lên. Tiếng máy chạy mang lại cho Trần Độ một sự bình tĩnh và tin tưởng. Chớp lại xẹt lên, rồi sấm nồ ù ù, Trần Độ câu hỏi :

— Mưa to mất rồi.

Lão Thợ cười lớn :

— Ngu lắm, trời này mưa sao được. Vào ca-bin nốc thêm ly mạc-ten nữa cho đỡ lạnh.

Giọng nói xách mé, coi người băng phần tư con mắt của lão Thợ làm Trần Độ tức lộn ruột. Hắn muốn nắm lấy vật áo lão, thoi cho một quả đấm vào miêng. Song hắn vừa nâng tay lên lại hạ xuống. Hắn chưa được phép xuất đầu lộ diện. Vả lại, lão Thợ có nhiều hy vọng hạ được hắn trên

thuyền máy, ngoài khơi bao la, giang sơn thân thiết của lão.

Lão Thọ lấy dao nạy ván thuyền, và rút ra một hộp vuông. Dưới đốm lửa thuốc lá mà lão Thọ vừa đốt, Trần Độ có thể nhìn thấy những bộ phận mạ kẽn bóng loáng khi nắp hộp được mở ra. Không cần được sờ tận nơi, Trần Độ đã biết đó là cái gì rồi.

Lão Thọ hoạt động thoăn thoắt, chứng tỏ không phải lần đầu mở cái hộp bí mật. Thoạt tiên, lão bấm nút, một cái ống bằng thép tì hon từ trong vụt ra, dài đúng một thước ruồi. Ngọn đèn màu xanh nhỏ hơn đầu ngón tay út vừa được bật cháy. Lão Thọ hất hàm ra lệnh :

— Anh cầm lái thay tôi một lát.

Lão Thọ vốn có tinh nói ít. Trong nửa năm làm việc dưới quyền lão Thọ, Trần Độ chỉ cất tiếng hỏi mỗi khi cần thiết. Vì thế Trần Độ nhởn dậy, lầm lì đặt bàn tay vào bánh lái tròn như hoa mõ. Trong khi ấy, từ cái hộp phát ra những tiếng lè dè.

Trần Độ dán mắt vào cây cần mã tý mà lão Thọ ăn xuống, bật lên lạch cách. Hắn cố lắng tai thu hết vào trong trí nhớ. Tuy rất giỏi về « moóc », hắn vẫn không khám phá ra được ý nghĩa của những tiếng tách, xè, tách xè của điện dài. Hắn đánh bao hỏi :

— Ông làm gì thế ?

Lão Thọ càu nhàu :

— Làm gì mặc tôi. Tôi nói mãi rồi, anh chưa chịu hiểu sao ? Hay là...

Lão Thọ nín bất. Suýt nữa lão tuôn ra câu nói hờ. Lão bèn phá lên cười :

— Ủ, anh muốn biết, tôi cũng chẳng giấu làm gì. Đây là máy đánh điện tín, anh hiểu không ? Với cái hộp này, tôi sẽ liên lạc với tàu ngầm hiện ở ngoài khơi.

— Tàu ngầm ?

— Phải, tàu ngầm. Đêm nay, chúng ta phải đón một người bạn mới.

Trần Độ chẳng lạ gì máy điện dài mà lão Thọ vừa nhắc tới với thái độ hân diện. Trong đời, Độ đã dùng rồi. Nhưng dầu sao hắn có bồn phận đóng kịch đến phút chót nên phải chép miệng ra đáng ngạc nhiên và khâm phục.

Một phút sau, lão Thọ tắt ngọn đèn xanh. Trần Độ buông tiếp một câu hỏi ngày thơ :

— Người bạn mới ấy là ai, hả ông ? Và đến Vũng Tàu làm gì ?

Lão Thọ không lộ mảy may sững sót. Hắn đoán trước câu hỏi của Trần Độ. Trong óc, hắn đã định sẵn một chương trình rõ rệt. Trần Độ là một thanh niên gan dạ và tháo vát, nghĩa là tạm đủ đức tính để làm nhân viên gián điệp. Song hắn lại phạm ba khuyết điểm quan trọng : huênh hoang với gái, cứng đầu và tò mò vô lý. Trần Độ có tinh hay hỏi vặt, và hỏi quá nhiều. Lần trước, đón một thuyền cá để trao tài liệu, Trần Độ lấy đi, lấy lại câu hỏi bắt địch :

— Bao giờ mình gặp lại, hả ông ?

Sự hiếu kỳ quá trớn của hắn làm lão Thọ nỗi giận. Lúc thuyền ghé bãi biển, lão định cho hắn một bài học. Nhưng Trần Độ nhìn lão cười một cách thành thật. Thành ra lão bỏ qua. Song lần này, lão không thể bỏ qua. Những việc xảy ra